

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Ad Libros V. Decretalium Gregorii IX.

Huth, Adam

Augustæ Vindelicorum, 1732

21. De pignoribus & aliis cautionibus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63433)

TITULUS XXI.

De Pignoribus & aliis Cautionibus.

Q. 1. *Quid & quoruplex sit pignus?* *Resp. ad 1.* Pignus *causaliter* acceptum est actus, qui alteri constituitur in re aliqua jus eam sibi obligatam habendi pro securitate debiti. *L. 1. §. 1. ff. de pignor. act.* Differt ab hypotheca, quod actus literaliter tradatur, uti fit in mobilibus, hypotheca solum obligetur creditori, quod in immobilibus contingit.

Resp. ad 2. Pignus (uti & hypotheca) potestimum duplex est, *expressum & tacitum*, ex qua divisione reliquæ subdivisiones omnes fluunt. *Expressum* constituitur vel expresso mutuo pretium consensu, vel jussu testatoris, aut decreto iudicis, immisionem in bona Rei decernentis, ut quo ad *Libr. 2. Decretal. Tit. de eo, qui mittitur &c.* *Exempla taciti*, quod ex dispositione legis favore certarum causarum & personarum introductum, referuntur in *L. 2. C. in quib. caus. pign. vel hypoth. tacite contrah.* de Fisco. in *L. 20. C. de administr. Tut. de pupillis & minoribus* in *L. 12. C. de qui potior. in pign. & c. 5. h. t. de uxore.* in *L. 1. C. commun. de legat. de legatariis & fidei committariis.* in *L. 25. ff. de reb. cred. de mutuante pecuniam in refectionem ædium.* in *L. 2. & 4. C. in quib. caus. pign.* de illatis & investis in domum conductam.

Q. 2. *Quanam res oppignorari possint vel non possint?*

possint? *Resp.* 1. Oppignorari possunt res omnes, quæ in bonis debitoris sunt, & possunt alienari; etiam usufr. quatenus infert jus reale, nil enim vetat. Nomina debitorum. *L. 13. §. 2. ff. h. t.* quo tamen casu primus debitor à secundo creditore monitus non potest solvere primo creditore. *Leur. h. t. Q. 449.* pignus ipsum à creditore accipiente. *L. 1. C. si pignus pignor.* si urbes, oppida, dynastia in Imperio concurrentibus requisitis aliis oppignorentur, quid juris creditori competat, vel non competat. vide *Instrum. pac. art. 5. §. quantum deinde. 30.*

Resp. 2. Oppignorari non possunt, quæ non sunt alienabilia, vel prohibita alienari; quia oppignoratio species est alienationis latè acceptæ, & veluti via ad venditionem; hinc 1. oppignorari nequit liber homo. *L. 12. C. de obl. & act.* quod tamen variè limitatur. 2. Neque jurisdictionis spiritualis, aut jus patronatûs; quia hæc non continentur appellatione bonorum, nec fructus inde provenientes sunt pretio æstimabiles. vid. tamen *Pirh. h. t. n. 12.* 3. Neque vasa & suppellex sacra; unde dum in casu necessitatis res sacra laico oppignorantur, vera oppignoratio non est, illique nuda tantum conceditur detentio. 4. Neque res feudales alteri, præterquam domino directo, vel cum ejus consensu. *Leur. h. t. Q. 450.* 5. Neque res prorsus aliena absque consensu domini; quia in oppignoratione agitur de jure reali in creditorem transferendo. 6. De vetita oppignoratione fundi dotalis, rei li-

tigiosæ, instrumentorum aratoriorum &c. v. eund. Leur. l. cit.

Q. 3. Quinam possint pignus constituere? Resp.

1. Nomine proprio quilibet habens rerum suarum administrationem, L. 18. §. fin. de pign. act. etiam foemina in debito & re propria. L. 11. C. h. t. notetur L. 8. pr. ff. ad S. C. Vellei. Nomine alieno, qui vel à domino vel à lege ad hoc facultatem acceperunt: in specie minorum, pupillorum, furiosorum Tutores & Curatores. L. 14. ff. de pign. act. servato tamen modo à LL. præscripto. Procuratores sive negotiorum gestores, si vel mandatum generale cum libera, vel speciale habuerint. L. 10. L. 11. §. fin. ff. de pign. act. L. 58. ff. de procur. Prælati bona Ecclesie non speciali, bene tamen generali hypotheca possunt subjicere. arg. c. 5. de reb. Eccl. alien. 2. Accipere pignus possunt, qui contrahere & contrahendo obligari.

Q. 4. Quinam sint effectus sive jura constituti pignoris? Resp. 1. Obligatio tam debitoris, quam creditoris; ut scil. debitor pignus tradat, traditum ante solutionem non repetat, expensas à creditore factas necessarias & utiles solvat. L. 8. §. 25. ff. de pign. act. creditor autem pignus fideliter custodiat. L. 25. cit. pignore non utatur, nisi de consensu &c. L. 23. ff. h. t. illud soluto toto debito statim restituat. L. 11. C. de pign. act. cum omnibus fructibus & accessionibus. L. 16. pr. L. 21. ff. h. t.

Resp. 2. Alter effectus est jus in re, quo res oppi-

oppignorata vel hypothecata creditori afficitur, vi cuius eam persequi potest per *remedia possessoria*, nempe *interdictum Salvianum*, & *ne vis fiat ei*; vel per *remedia petitoria*. Lauterb. ad ff. *h. r.* §. 64. quale est *actio hypothecaria*, realis, utpote orta ex jure in re, creditori competens ad pignus à quocunque possessore repetendum. *L. 16. §. 3.* & *L. 17. ff. de pignor. act.* quæ in *Servianam* & *quasi Servianam* dividitur, notetur hic *Nov. 4. c. 1.* & *2. Auth. hoc debitor. c. de pignor.* Deinde vi juris in re potest primus creditor rem sibi oppignoratam alteri oppignorare. Pirh. *h. n. 20.* Schmalzgr. *n. 29.* distrahere & vendere pignus, si debitum statuto tempore solutum non sit. *tot. tit. ff. & C. de distr. pig.* præfertur aliis creditoribus pignore destitutis & specialiter non privilegiatis. vid. *Leur. h. Q. 478.*

Resp. 3. Tertius effectus est, quòd, quatenus pignus consideratur ut contractus, detur debitori *actio pignoratitia directa*, quæ personalis est, adversus creditorem debito soluto ad rem oppignoratam cum fructibus restituendam, quam quoque post 30. annos movere potest, dum interea pignus non reluit. *Gail. L. 2. Obs. 18. n. 4.* Creditori *actio pignoratitia contraria* datur.

Q. 5. An & qua pacta contractui pignoratitio liceat adjicere? *Resp.* Recipit hic contractus *pactionem*, *conditionem*, *diem*. *L. 4. ff. de pignor. act.* Sed *pactum Antichreticum*, quo creditori conceditur jus re oppignoratâ pro libitu utendi fruendi.

fruendi in vicem usurarum, illicitum est de
 Can. c. 1. 2. & 6. de usur. Ratio, quia debitor
 manet dominus pignoris, adeoque hoc ipse debet
 fructificare, & perceptio fructuum, quantum
 non imputantur in sortem, est usuraria. excipit
 tur 3. casus, de quibus in c. 16. de usur. c. 1. de
 feud. c. 1. in fin. de usur. Deinde pactum *com-*
missorium, quo convenit inter partes, ut si debi-
 tum certo tempore non sit solutum, nec pignus
 redemptum, totum hoc cedat creditori absque
 spe recuperationis, pariter illicitum est. c. 7.
 Ratio, quia pignus ordinariè plus valet quam
 ipsum debitum, & consequenter vel sapientius
 vel semper subest usura palliata.

Q. 6. Quid ratione secunda partis rubr. præf. in
 notandum de Cautionibus? Resp. 1. In genere Cau-
 tio est satisfactio, per quam adversarium securum
 reddimus. Lauterb. ad tit. ff. qui satisfac. cog. n. 2.
 2. Ratione modi, quo præstatur, alia est *fidejusi-*
oria, & hæc dicitur in specie *satisfactio*; alia *pignora-*
ticia, quæ fit oblati pignoribus; alia *juramentaria*,
 quæ fit præstito juramento; alia *promissoria*, quæ
 non est nisi nuda promissio, unde & simplex
 cautio dicitur L. 3. C. de V. S. Ratione cause
 efficientis alia est *conventionalis* seu *voluntaria*, alia
legalis vel *necessaria*, cujus varias subdivisiones
 enumerat Vultei. de judic. l. 2. c. 5. n. 30. Ratione
 objecti cautio dividitur in eam, quæ est de
usufructu, de qua est c. ult. h. t. & ff. tit. 9. Lib. 1.
 in eam, quæ est *legatorum*, de qua est tit. 3. Lib.
 36. ff. & in eam, quæ est de *damno infecto*, de
 qua

qua est tit. 2. lib. 39. ff. de quibus consule Civi-
listas.

TITULUS. XXII.

De Fidejussoribus.

Q. 1. Quid sit fidejussio? Resp. Fidejussio
(*Bürgschaft*) est contractus, quo quis
promittit, se soluturum id, quod alius debet, casu
quo hic in solvendo deficiat, manente tamen eo-
dem principaliter obligato. AA. comm. Olim fie-
bat per stipulationem de Jure Civili. *L. 8. ff. &*
L. 12. C. h. t. unde & inter contractus verbales re-
ferebatur; hodie nudo etiam pacto, sponsione,
nuntio; est tamen etiamnum contractus unilate-
ralis, civilis &c. Fidejussor est, qui alienam obli-
gationem in se suscipit, & promittit, quod debi-
tore principali non solvente ipse velit solvere.
Differt à *constitutore*, qui tam pro se quàm pro
alio promittit secundâ vice. *L. 13. ff. de constit.*
pecun. à mandatore, qui suo nomine & periculo
obligatur, & obligationem principalem præcedit,
cum fidejussor obligetur alieno nomine & obli-
gationem principalem necessariò sequatur. *L. 16.*
§. 5. ff. h. t. ab expromissore, qui debitum in se
suscipiendo liberat debitorem principalem & so-
lus tenetur. *L. ult. ff. ad S. C. Maced.* Quotu-
plex fidejussio & fidejussor sit, vide apud ple-
rosque AA.

Q. 2. Super quas causas cadere possit fidejussio,
sive